

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Movilă Corina în numele inculpatului Reaboi Alexandr, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 mai 2020, în cauza penală în privința lui

Reaboi Alexandr XXXXX, născut la ***XXXXX***.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 14.05.2019 – 22.11.2019;

Instanța de apel: 18.12.2019 – 26.05.2020;

Instanța de recurs: 14.07.2020 – 11.11.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul central) din 22 noiembrie 2019, Reaboi Alexandr a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27-171 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar în temeiul art. 90 Cod penal executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

A fost dispusă încasarea de la Reaboi Alexandr în beneficiul statului suma de 128 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea raportului de constatare.

2. În sentință, prima instanță a constatat că:

Reaboi Alexandr, la data de 10.03.2019, aproximativ la ora 18.40, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând în scopul săvârșirii unui raport sexual forțat cu cet. ***XXXXX XXXXX***, a.n. ***XXXXX***, locuitoare a s. ***XXXXX, XXXXX***, aflându-se într-o încăpere a fermei de ovine, amplasată în extravilanul s. ***XXXXX, XXXXX***, forțat prin constrângere fizică și psihică, a intenționat să întrețină un raport sexual forțat în formă obișnuită cu victima, apucând-o de păr, de mâini, încercând să o dezbrace din haine, cauzându-i leziuni corporale în formă de edeme și excoriații a părții pielose a capului, echimozele masive a membrelor superioare și cutiei toracice, ce se califică către vătămare corporală ușoară în baza criteriului dereglării sănătății de scurtă durată, însă nu și-a dus intenția criminală până la capăt, deoarece prin preajmă au apărut alte persoane.

Prin acțiunile sale intenționate Reaboi Alexandr a săvârșit *tentativă de viol-raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică a persoanei, acțiuni care nu și-au produs efectul din cauze independente de voința făptuitorului, infracțiune prevăzută de art. 27-171 alin. (1) Cod penal.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura Drochia, Tomac Marin, prin care a solicitat casarea sentinței pe motivul blândeții pedepsei aplicate inculpatului Reaboi Alexandr, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care ultimul să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27-171 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

3.1. În motivarea apelului, procurorul a menționat că:

- instanța a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, cu încălcarea criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal;

- pedeapsa de 3 ani închisoare, cu suspendarea executării acesteia pe un termen de 3 ani, pentru comiterea faptei ce s-a constatat în acțiunile lui Reaboi Alexandr, este o pedeapsă exagerat de blândă, nefiind luat în considerație pericolul social al infracțiunii comise, comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii, faptul că el a comis infracțiunea dată în stare de ebrietate alcoolică, la locul de trai se caracterizează negativ, anterior a comis infracțiuni pentru ce a fost condamnat cu închisoarea, antecedentele penale ne fiind stinse, infracțiunea fiind comisă în recidivă simplă, nu a tras concluziile necesare și a comis din nou infracțiune;

- aplicarea art. 90 Cod penal, în privința inculpatului Reaboi Alexandr nu este suficientă pentru corectarea și reeducarea ultimului, în scopul prevenirii comiterii altor infracțiuni, precum și pentru restabilirea echității sociale, nu este corespunzătoare gradul prejudiciabil al faptei comise de inculpat și circumstanțelor cauzei, nu poate fi considerată adecvată și nu va contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 mai 2020, apelul procurorului a fost admis, sentința casată în partea pedepsei, rejudecată cauza în această parte cu emiterea unei noi hotărâri prin care:

A fost exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința lui Reaboi Alexandr, condamnat în baza art. 27-171 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, judecând cauza penală instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității.

Totodată, instanța de apel a notat că instanța de fond corect a concluzionat despre necesitatea aplicării în privința inculpatului Reaboi Alexandr a pedepsei

sub formă de închisoare, însă, eronat a concluzionat că în condițiile speței este oportună suspendarea condiționată a acesteia pe o perioadă de probațiune, neluând în considerare și neapreciind în mod cuvenit împrejurările cazului ce se referă la pericolul social al infracțiunii comise, comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii, la locul de trai se caracterizează negativ, anterior a comis infracțiuni pentru ce a fost condamnat cu închisoarea, antecedentele penale ne fiind stinse, infracțiunea fiind comisă în recidivă simplă, nu a tras concluziile necesare și a comis din nou infracțiune.

Pentru fapta comisă inculpatul urmează să ispășească real pedeapsa închisorii, categoria acestei pedepse la caz fiind în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite.

În opinia instanței de apel, pedeapsa stabilită inculpatului Reaboi Alexandr sub formă de 3 ani închisoare, cu executare reală, este proporțională faptei comise, echitabilă și pasibilă să atingă scopul pedepsei penale, de restabilire a echității sociale, de corectare a vinovatului. Anume stabilirea unei pedepse cu executarea reală va putea influența asupra convingerii inculpatului de necesitatea respectării Legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar în condițiile prezentei spețe corectarea lui Reaboi Alexandr în condiții neprivative de libertate este imposibilă.

5. Nefiind de acord cu soluția emisă, avocatul Movilă Corina acționând în numele inculpatului Reaboi Alexandr, a declarat recurs ordinar prin care, invocând în calitate de temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt*, a solicitat casarea deciziei instanței de apel în latura stabilirii pedepsei, cu menținerea dispozițiilor sentinței.

5.1. În motivarea recursului, avocatul a menționat că:

- concluzia instanței cu privire la faptul că „*pedeapsa stabilită inculpatului Reaboi A., sub formă de 3 ani închisoare, cu executarea reală a acesteia, este proporțională faptei comise de către acesta, echitabilă și pasibilă să atingă scopul pedepsei penale, de restabilire a echității sociale, de corectare a vinovatului*” este neîntemeiată și nejustificată;

- instanța de judecată nu a apreciat dacă scopul poate fi atins și fără executarea pedepsei cu închisoare;

- inculpatul Reaboi Alexandr a conștientizat urmările care pot surveni în rezultatul comiterii infracțiunii pentru care a fost condamnat.

6. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi S., prin care a pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării a invocat temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt*, însă în susținerea acestui temei recurentul nu a expus nici o motivare, acest temei fiind invocat declarativ.

Totodată, analizând conținutul recursului și solicitările înaintate, Colegiul penal atestă că acestea se circumscriu temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând materialele cauzei, instanța de recurs a stabilit că argumentele recursului apărării se concentrează asupra dezacordului cu soluția instanței de apel de a exclude aplicarea dispozițiilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență,

instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

Astfel, lexemul „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că inculpatul a comis o infracțiune care potrivit art. 16 Cod penal, este o infracțiune mai puțin gravă, *comisă cu intenție*, și luându-se în considerație pericolul social al infracțiunii respective, comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii, faptul că la locul de trai se caracterizează negativ, anterior a comis infracțiuni pentru care a fost condamnat, antecedentele penale nefiind stinse, nu a recunoscut vina, nu sa căit de cele comise, astfel instanța de apel prin prisma respectivelor circumstanțe corect a apreciat și motivat iraționalitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

În opinia Colegiului penal instanța de apel a stabilit corect pedeapsa inculpatului, precum și modalitatea de executare a acesteia, motivându-și în mod temeinic soluția în acest sens, iar argumentele recurentului cu privire la aplicarea art. 90 Cod penal sunt declarative, deoarece nu conțin o motivare a solicitărilor cu referire la circumstanțe concrete ale cauzei.

Prin urmare, Colegiul penal atestă că alegațiile recurentului cu privire la comiterea erorii de drept, individualizarea contrară prevederilor legale a pedepsei stabilite inculpatului, sunt vădit neîntemeiate, întrucât însăși recurentul nu a identificat și nu a expus în recurs care anume prevederi legale au fost încălcate de către instanța de apel la individualizarea pedepsei.

Colegiul penal reiterează că la stabilirea tipului, măsurii și modului de executare a pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, soluția fiind motivată corespunzător circumstanțelor cauzei, corect concluzionând că scopul pedepsei poate fi atins doar cu executarea reală a pedepsei cu închisoare stabilite lui Reaboi Alexandr, aceasta fiind

proporțională și echitabilă faptelor intenționate comise de către inculpat, iar instanța de apel nu a comis erori de drept ce ar afecta soluția, pedeapsa aplicată și modul de executare a acesteia fiind corect stabilite, cu respectarea exigențelor legii, alegațiile apărătorului expuse în recursul ordinar fiind vădit neîntemeiate.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei recurate, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Movilă Corina în numele inculpatului Reaboi Alexandr, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Movilă Corina în numele inculpatului Reaboi Alexandr, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 mai 2020, în cauza penală în privința lui **Reaboi Alexandr XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **24 decembrie 2020.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor